

Szám.

ségéhez  
ebben  
ni. Üd-  
enni. —  
jártam  
sod czi-  
Halmi  
nytság  
össze :  
ál egy  
jutott  
az így  
csérlek  
ék, ha  
külön-  
nd. Ha  
levelet  
K. L.  
vatalba  
egy kis  
orgatni  
szókkal  
ságokat  
mamája  
eletlen-  
s ámul-  
l ilyen  
zt már  
késett.  
eli rejt-  
elő nem

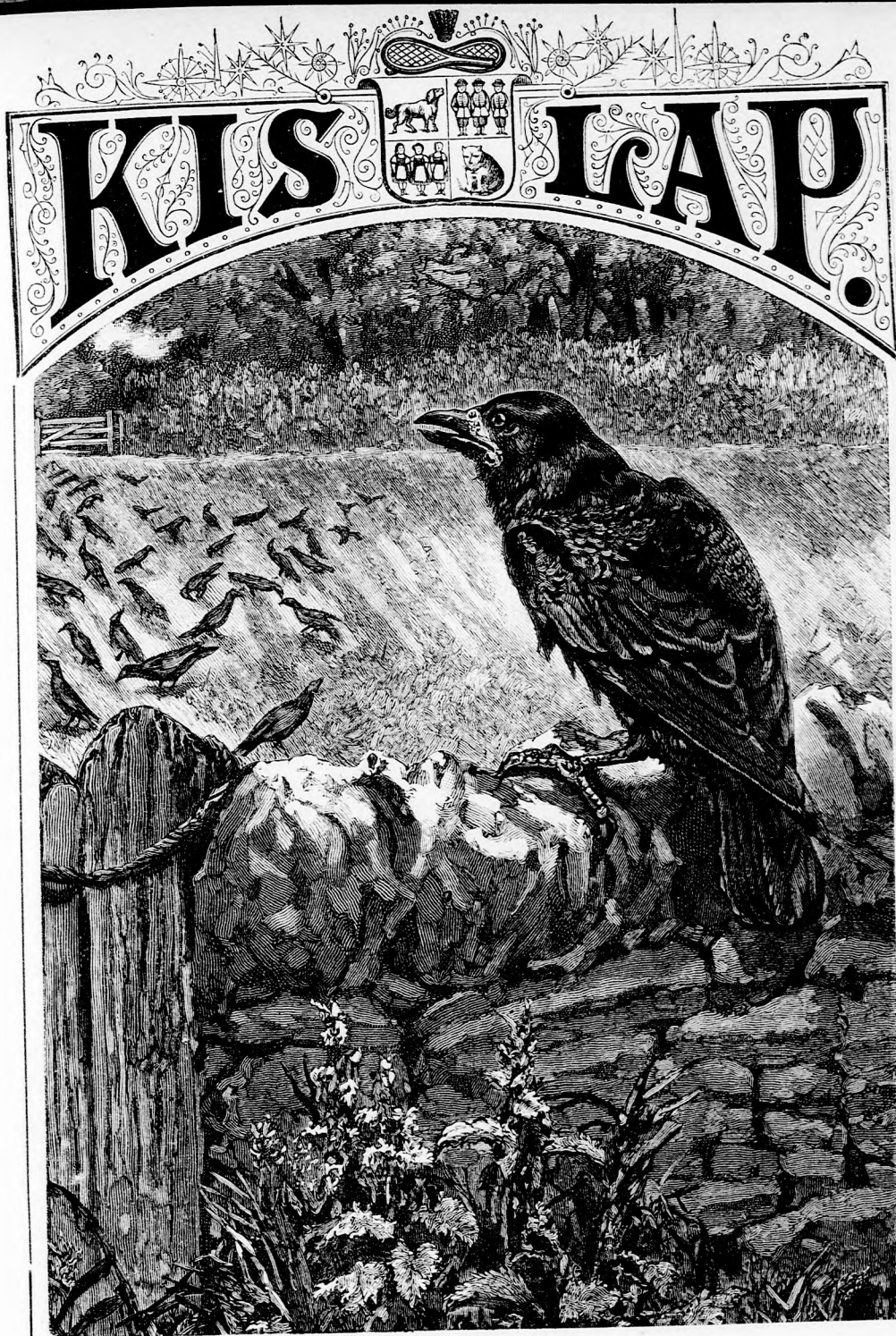
) kéri  
yben a  
ki nincs  
a példá-  
a — ki  
e szol-  
nehogy  
Gabri-

Laszly

»Nem-

es ada-  
ácsi.

m-épület.  
rsulat.



ÓR-ÁLLOMÁSON. (Lásd a 255. lapon.)

XXIX. kötet, 16. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.  
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1885. október 18-án.

## ÉVA ÉS ÉVIKE.

— Elbeszélés, számos képpel. —

(Folytatás.)



va egy pillanatra elámult s öröme-  
ben szólni sem tudott.

— Oh, milyen boldog volnék  
mondá. De az nem lehet!

— Szegény gyermek! Persze, nem  
is gondoltál rá, hogy efféle történhetik.  
No de meg fog történni, mert tetszel ne-  
kem. Kár, hogy a jó nénike olyan nagy  
beteg, vele is szerettem volna beszélni.  
Most szaladj, kis leányom, küldj ide vala-  
kit, a ki itt most gondját viseli a háznak.  
Te pedig légy készen, hogy velem jöjj.

— Hát igazán elvisz magával?

— El bizony, kicsikém. Majd meg-  
tudod később, hogy mint lesz. Most csak  
küldd ide azt a gazdasszonyt, sietek.

Éva rohant Ágnes asszonyhoz és be-  
küldte. Aztán közel az ajtóhoz leskelő-  
dött, hogy megtudjon valamit. Meg is  
hallotta, mikor Várhalminé asszony így  
szólt távozáskor Ágnes asszonyhoz:

— A gyermek tetszik nekem, ma-  
gamhoz fogadom. Nagyon sajnálom, hogy  
a jó Márta néni beteg, de ez különben  
nem akadály, mert ő már multkor bele-  
egyezett. Majd ha jobban lesz, megmond-  
ják neki, hogy elvittem Évácskát.

— Igen is. Oh, bizonyosan csak  
örülni fog, mert Isten tudja, hogy fordul  
itt a dolog, szólt Ágnes asszony.

— Tehát holnap reggelre legyen  
minden készen. Holnap eljövök érte.

Ágnes asszony egy pár szóból, me-  
lyet még előbb hallott, mikor Márta néni  
még eszméletnél volt, tudott valamit erről

a tervről és azt hitte, hogy a kicsi Évi-  
kéről van szó. Annál inkább örült most,  
mikor megtudta, hogy az a makranczos  
Éva fog elmenni. Olyan formát gondolt  
ugyan, hogy a kedves, szelid Évike job-  
ban megérdemelte volna ezt a nagy sze-  
rencsét, hogy olyan előkelő uri asszony  
fogadja gyermekének, de mégis csak örült,  
hogy megszabadul tőle; azt is igen okos  
dolognak találta, hogy Márta néni azon a  
gyermeken ad tul, a melyik legtöbb bajt  
okoz neki.

Tudtára adta tehát Évának, hogy  
össze kell pakolnia kevés holmiját, mert  
holnap Várhalminé elviszi magával. Sok  
pakolásra nem volt szükség, mert Márta  
néni nem tarthatta valami fényesen az ő  
fogadott gyermekeit. Ezzel tehát hamar  
készen volt s inkább azon törte a fejét,  
hogy hát csakugyan sikerülhet-e az, hogy  
ő menjen el a kis Évike helyett? Hátha  
Várhalminé holnap megtudja, hogy nem  
ő az a kis leány, a kit Márta néni ajánlott?

— Azt se bánom, ha megtudja. Ak-  
kor megmondom, hogy Évike semmikép  
sem akar távozni, én pedig szívesen men-  
nék. Csak az együgyü kis Évike el ne  
áruljon.

De ettől nem kellett félnie. Mikor a  
kis Évikével találkozott, elmondta neki,  
hogy az a Várhalminé gögös, büszke nagy  
uri asszony, a kivel bizony nem lehet ugy  
eltréfálni, mint Márta nénivel, nem is  
lehet ülébe ülni, hanem feszesen meg kell  
állani előtte és lesni, mit parancsol.

— De én nem ijedtem meg tőle és  
ez tetszett neki. Azt hiszi, hogy én va-  
gyok az az Évike, a kiről Márta néni  
beszélt neki. Azt mondta, elvisz magával.

— Jaj de jó lesz! szólt Évike. Akkor hát én itt maradok a kedves nénikénél.

— Igen, de csak akkor, ha okosan csináljuk a dolgot. Várhalminé azt hiszi, én vagyok Kormos Évike, tehát neked nem szabad egy szóval sem elárulnod, hogy úgy van, mert különben neked kell elmenned.

— Nem, nem, én nem megyek!

— Ne félj, nem is lesz semmi bajod. Most nem tudja itt senki, miben áll a dolog. A nénike persze tudni fogja, ha meggyógyul; de neki megvallhatod az igazat, hogy te nem akartál semmiképp elmenni, én mentem el helyetted. Ő nem fog haragudni, mert szeret téged; még örülni fog, hogy itt maradtál.

— Gondolod? De ha ő nem úgy akarta, jól teszszük mi ezt? Oh, úgy szeretném, ha a nénikével most beszélhetnék!

— De az nem lehet, te kis együgyű, jól tudod. Most hát szánd el magadat, hogy vagy elmegy innen holnap reggel örökre, hogy soha sem látod többé a nénikét, vagy pedig hallgatsz erről a dologról mindenki előtt.

A kis Évike akármire kész volt, csak ne kelljen elhagynia a kedves nénikét. Éva meg volt elégedve s titkon ujjongott örömeiben. A miről álmodni is alig mert, be fog teljesedni. Egy gazdag uri nő fogadja magához, nem lesz többé szegény árva. Csak holnap reggelig ne árulja el senki a fortélyt, miképp foglalta el az Évike helyét.

Másnap már korán reggel talpon volt, alig bírta bevárni, hogy távozzék. Félt, hogy közbe jöhet valami, ami elronthatja egész tervét. Pedig már egészen bele-

szokott abba a gondolatba, hogy nagyuri kisasszony lesz.

Fölösleges volt azonban minden aggodalom. Senki sem törődött sokat ezzel a dologgal, reggel Várhalminé megjelent a kocsival, Ágnes asszony előhozta a kis ládát Éva holmijával s őt magát is előhívta.

— Bucsuzzék el, indulni kell. A nénikéhez nem mehet be . . . majd ha meggyógyul, elmondom neki, hogy történt a dolog.

Éva nem igen busult azon, hogy jótévjétől nem bucsuzhatik. A többi gyermektől is kurtán bucsuzott el, csak a jó kis Évike kísérte a kocsihoz, melyben Várhalminé ült. Az idegen hölgy láttára Évike ijedten megállt és futni akart.

— No's, te kicsike, mitől félsz? Csak bucsuzzál Évácskától! Hát téged hogy hívnak?

Évike zavarodttan, félénken huzódott vissza, szepegve, hogy most rögtön megfogják és őt viszik el. Nem is felelt, hanem megfordult és elszökött.

— De vadóc gyerek, szólt Várhalminé Ágnes asszonyhoz. Mi a neve?

— Évikének hívják.

— Hogyan? Hát két Évike van itt? kérdé Várhalminé kissé megütközve.

Éva ijedten fordult el, hogy ne vegyék észre zavarát. Most mindjárt megbukhatik egész terve . . . de nem! Ágnes asszony így szólt:

— Az ám, kettő van. Ez itt Kormos Évike, a ki a nagyságos asszonynyal megy, a másiknak biz én nem is tudom a vezetéknevét.

— No nem sokat törődöm vele. Kocsis, induljunk!

A kocsi, Éva nagy örömére, megindult. Pár perc múlva messze voltak, nem is látták többé Márta néni házacskáját. Éva szinte álmodni vélt, mikor látta, hogy terve ilyen jól sikerül, de egy ideig nem mert szólni sem. Várhalminé ezt jóra magyarázta.

— Busulsz egy kicsit régi otthonod után, ugy-e? Sajnálod, hogy bucsuzás nélkül kellett elválnod beteg jótevődötől.

Éva belátá, hogy illenék busulni, tehát rámondta, hogy úgy van.

— Ebbe pedig bele kell nyugodnod. És meg kell szoknod azt a gondolatot is,



... A KARSZÉKBEN... TÜNÖDÖTT. (Lásd a 247. lapon.)

hogy legalább egyelőre nem fogsz senkivel érintkezni azok közül, a kikkel eddig együtt éltél. Azt akarom, hogy kissé elfelejtsd őket. Különben is csalódtam egy kicsit, kisebbnek hittelek. Hány éves vagy?

— Tizenegy éves multam, felelé Éva. Egy esztendő eltágadt.

— Tizenegy? Ugy emlékszem, Márta néni tíz évesnek mondott.

— Oh, tévedett; én bizonyosan tudom, hogy már tizenegy éves vagyok.

— No, mindegy, korodhoz képest mindenesetre igen erős vagy. De remélem így is jó lesz. A kisebb gyermek hamarabb és könnyebben beleszokik új helyzetébe, azért szerettem volna, ha valamivel kisebb vagy; de remélem, te is engedelmes, jó leány leszel.

— Meg fogok tenni mindent, hogy szeretetét megérdemljem.

Ez az ügy felelet tetszett Várhalminénak s már egészen megszerette fogadott leányát, mikor haza értek. Éva feszült kiváncsisággal lépett be a szép házba. Sokat várt: de mikor belépett, mégis alig győzte az álmélkodást a fényes termekben. Persze, ilyet ő még soha sem látott s ha könyvekben olvasott is efféléről, igazán elképzelni nem tudta. És most ő itthon lesz ezekben a gyönyörű termekben!

Egy szobaleány segített az uti köpönyeg, kalap levetésnél Várhalminénak, aztán így szólt hozzá:

— Lizi, kísérje Éva kisasszonyt a szobájába.

Éva szinte kipirult az örömtől, hogy így kisasszonyozzák. Várhalminé pedig folytatá:

— Kedves gyermekem, menj velem, mosd le az uti port, öltözzél át, aztán jöjj vissza ozsonnál. Mondd, mit szeretsz?

Éva gondolkozott, mert nem akart valami ügyetlenséget mondani.

— Hát... hát nem lesz sok, ha... csokoládét meg vajjas kenyeret kérek?

Ilyen csemegéhez nem volt ő szokva, tehát valami nagy dolognak hitte. Lizi azonban, ki már eddig is furesza fürkésző, lenéző tekintettel vizsgálta a leánykát, hangosan nevetett.

— No, ilyen drágaság még talán csak akad, mondá.

Éva elvörösödött és mérgesen nézett a szobaleányra. Érezte, hogy nem fogja szeretni ezt a Lizit. De uralkodott magán és ment vele a maga szobájába. Gyönyörűen berendezett szobácska volt és Éva büszkén nézett szét benne. Itt már aztán uri dolga lesz! Hanem eszébe jutott, hogy most át kell öltöznie, ruhája pedig nincs olyan, a mely ehhez a pompás lakáshoz illenék. Röstelte is fölnyitni a gunyos tekintetű cseléd előtt, a ki pedig mindjárt hozzáfogott a kipakoláshoz.

— Ne bánts, ebben a ruhában maradok, mondá parancsolóan.

— A nagyságos asszony megparancsolta, mit tegyek, azt fogom tenni, felelé Lizi. Más itt nem parancsol.

És fölnyitotta a ládát.

— Alkalmasint nem pakolták be mind a ruháimat... szólt Éva, nem is tudom, mi van a ládában.

— Majd meglátjuk... csak lesz benne valami jobb ruha annál, melyet most visel? Hisz ez csupa zsirpecsét, ebben nem mehet a szalonba.

Ez bizony igaz volt, de Éva tudta, hogy a többi még ennél is silányabb. Hanem épen ezért nem akarta, hogy ez a hetykén beszélő, gunyosan mosolygó cseléd ezt lássa. Bizonyosan mindjárt kitálja, hogy nagyon szegényesen élt eddig, nem fogja valami nagyuri kisasszonynak tartani. Azért hát újra rárvált:

— Már mondtam, hogy ne nyuljon a holmimhoz! Menjen ki!

— Ohó, csak lassan! Nekem az asszonyom parancsol, nem akármiféle

gyerkőcz. Ki kell keresnem a ruhát, melyet magára vegyen.

De biz azt hiába kereste, mert abban a kis ládában volt ugyan mindenféle szűkséges holmi, de valami szép ruha nem volt. Lizi csufolkodó tekintettel nézegette az egyszerű, itt-ott foltos holmit; Éva majd megpukkadt mérgében, kivált mikor Lizi azt mondá:

— No, csakugyan abban a ruhában kell maradnia, mert itt ugyan nincs jobb. Ugyancsak hitványul van ellátva.

— Az én szüleim rég meghaltak... idegen helyen voltam...

Ezzel Éva azt akarta elérni, hogy Lizi sajnálkozását, részvétét nyerje meg. Ha mindjárt ezen kezd, bizonyosan el is éri célját. De oktan parancsolgatása, heveskedése által már fölingerelte Lizit maga ellen s a gunyolódó cseléd így szólt:

— Oh, tudtam én azt mindjárt, hogy valami afféle árva... a nagyságos asszonynak mindig efféle szeszélyei vannak. No, az ő dolga. Hanem azt ne higye ám, hogy most már itt kisasszony lett, hát csak úgy félvállról beszélhet velem. Én már esztendőnk óta vagyok itt és megkeserül, a ki belém köt.

Ezzel Lizi fenyegetőleg fölemelte kezét és kiment, mint sértett ellenség. Éva sietett Várhalminéhoz, boszusan is, de zsírpecsétés ruhája miatt szégyenkezve is. Mindjárt azon kezdte, hogy bepanaszolja Lizit.

— Mondtam neki, ne nyuljon a holmimhoz, mégis megtette, aztán csufolt. Pedig én nem tehetek róla, ha Márta néni nem vett nekem szebb ruhát.

— Persze hogy nem. Majd holnap gondoskodom, hogy legyen mindened. Hanem arra figyelmeztetek, hogy Lizivel légy jó barátságban. Lizi neked nagyon kedves cselédem, igen ügyes, hű és megbízható. Semmikép sem szeretnék tőle megválni.

Éva eléggé éles eszü volt, hogy mindjárt megértse, hányadán van. Lizire nem szabad panaszkodni, s ha nem szereti is, titkolni kell.

Másnap reggel Várhalminé magával vitte vásárolni. Sokféle boltban jártak és összevásároltak mindent, ami csak kell egy uri kisasszonynak. Egész nagy csomagot küldtek haza. Otthon Éva gyönyörködve nézte a sok szép holmit, de örömét megrontotta az, mikor látta, hogy Lizi, a ki a holmit elrakosgatta, mint vonogatja a vállát, mintha azt akarta volna mondani:

— Ugyan van jó dolga az én asszonynak, hogy ennyit költ erre a sehonnai árva gyerekre.

Sőt nemcsak gondolta, hanem félig-meddig ki is mondta ezt Lizi és csöppet sem titkolta, hogy nem jó szemmel nézi az új családtagot. Nyilvánvaló volt, hogy ellenségek.

Éva látta ezt, de nem sokat törődött vele. Olyan pompás dolga volt, hogy nem is gondolt egyébire. Fényes lakásban élt, gyönyörű ruházatot viselt, délben, este válogatott a sok finom csemegében, mintha valami hihetetlen álma valósult volna meg. Csak néha-néha lepte meg egy aggasztó gondolat. Meddig fog az tartani? Hátha ma vagy holnap belép Márta néni vagy az ő nevében valaki, földériti a

furfangos cselet és vége a boldog életnek, vissza kell menni a régi szerény egyszerű életre! Elborzadt a gondolatra.

De nem sokáig tartott ez aggodalma. Egy reggel Várhalminé, a mint a hírlapot olvasta, sajnálkozva mondá:

— Ejnye, mennyire sajnálom! Évácskám, hallgasd csak, téged is érdekel, mert jötevod volt, ő nevelt föl.

— Mi az? Mi történt?

— Márta néni, a kedves jó Márta néni meghalt! Itt le van írva, milyen derék, jótékony, nemes szívű asszony volt. Igaz is, ugy-e?

Évának szinte elállt a lélekzete. Nem volt ő olyan rossz szívű, hogy ne érezte volna, mennyi hálával tartozik a jó Márta néninek. Most mióta a kis Évike helyett ide belopta magát, rettegett ugyan Márta nénitől, de az nem jutott eszébe, hogy ha Márta néni, a ki olyan nagy beteg, meghal, akkor nincs többé mitől félnie, nem igen fogja őt többé senki elárulni.

Sajnálta is, de aztán mégis eszébe jutott, hogy ez tulajdonképen nagy szerencse reá nézve, most már egészen biztos lehet, nem kell aggódnia, hogy furfangját fölfedezik. Ugy összebonyolódtak a gondolatai, hogy szólni sem tudott. Várhalminé pedig ezt arra magyarázta, hogy Éva nagyon el van szomorodva.

— Nem csodálom, kedves leányom, hogy annyira elszomorodtál. Gyászolhatod is Márta nénit, mint második anyádat. Ő gondoskodott rólad. A többi gyermekek, akiket ő magához fogadott, most ki tudja hova lesznek. . . alkalmasint nyomorúságba jutnak. Ő téged szeretett legjobban s mikor először beszéltem vele, lát-

tam, mennyire aggódik, hogy csak téged biztos helyre juttasson. Az volt a fő gondolata, hogy az ő kedves Évikéje ne jusson bajba. No' s, ez a kívánsága teljesült. Sajnálom, hogy a többi szegény gyermekem nem segíthetek.

Éva, a mint e szavakat hallotta, mindinkább elhalaványodott s úgy érezte magát, mint valami nagy gonosztevő, a kinek bűneit mondják el. Fölugrott és szaladt a maga szobájába, mert félt, hogy elárulja magát. Igen, mert most látta csak igazán, mit tett. Most már értette, miért akart Márta mindenkép szabadulni a kicsike, kedves Évikétől. Nem azért, mint ha nem szerette volna, hanem épen mert nagyon szerette és gondoskodni akart róla. Évike olyan kicsike, hogy ha magára marad, semmikép sem tud mit csinálni. Ezért akarta Márta néni jó előre elhelyezni. És ő, Éva, elfoglalta a kicsike helyét.

Lelkiismeretétől gyötörve ült Éva a karszékekben és tünődött. (Lásd a képet a 244. lapon.) Mi történt valjon a szegény kedves kis Évikével? Talán éhezik, hajlék nélkül bolyong, nem fogadja be senki a boldogtalan kis árvát. És hátha Évike most, mikor nyomorúságba jutott, elmondja valakinek, hogy ő egy gazdag uri asszony-ságnál lehetne, de egy más leány ment oda helyette. . . és hátha egyszerre csak betoppan, hogy ő az igazi Évike?

— Talán legjobb volna, ha megvallanék mindent őszintén Várhalminénak. Én már nagy vagyok. . . erős, bírok dolgozni, szegény Évike pedig talán elpusztul. Várhalminé talán nem is fog nagyon haragudni, hiszen Évike csakugyan nem akart

vele jönni... és az természetes, hogy én ide kíváncsoztam... aztán én tetszettem is neki, mindjárt megszeretett, Évikét pedig, mikor meglátta, bizony egy csöppet sem szerette meg. És ki tudja? Ha megmondok mindent, azért talán mégis itt maradok, mert már megszeretett... talán keres valahol más helyet a kis Évikének.

Ez már rossz okoskodás volt. Éva hamar eltért az igaz megbánástól és megint inkább csak magára gondolt. De még talán megtette volna, ha épen e pillanatban be nem lép Lízi, hogy a szobában valamit rendezgessen. Mint mindig, úgy most is gunyosan nézett Évára, mert az elbizakodott cseléd sehogysen tudott megbékülni azzal a gondolattal, hogy ez az idegen árva gyermek most uri kisasszony legyen itt a házban és parancsolgasson. Ellenségesen nézték egymást, csak azt sajnálták, hogy nem tudnak egymásnak ártani. Éva azonban el volt tökéelve, hogy lassan-lassan majd kiturja Lizit a Várhalmi né kedvéből. Most, hogy megpillantotta őt, az jutott eszébe, milyen káröröme volna ennek a Lizinek, ha látná, hogy ő, Éva, kénytelen elmenni a házból és megint szegény árva lett.

(Folytatása következik.)

### FELADVÁNY.



*Miképen kell egy darab papírt összehajítani, hogy aztán egyetlen egy, még pedig egyenes vágással olyan képeretet kapjunk, minő itt látható?*

### ÉDES ÁLOM.



*SZELID pihéggel nyugszik,  
Agyacskája puha ölén.  
Közel s távol zaj nem hallszik,  
Csöndes minden a ház körén.*

*A kicsinyke ablakon át  
Küldi fényét a kelő hold,  
A szunnyadó kis Ilonkát  
Igy önti el a telő hold.*

*Sugarának ezüst szálán,  
Kis angyalok járnak-kelnek,  
Szösze Ilonkának álmán  
Mint jó pajtások örülnek.*

## FOGHEGYI ÉS CZINCZOZI.

(Állatmese.)

— Elmeséli Ida néni. —

**F**GÉRORSZÁGBAN nagy sürgés-forgás volt, mintha csak valami népvándorlás lenne. Kelet, nyugat, észak, délfelől egész csapatokban siettek az egerek a székvárosba, nem maradt ott-hon talán még a beteg sem.

Kepzelhetni, hogy nem valami esekélység miatt történt mindez. XV. Háj-

czeni egérkirály parancsára gyűlt össze a czinczogó fürge népecske. A királynak nem volt fia, csak egyetlen leánya, Pip-szilla, ki majd egyszer mint királynő atyja halála után Egérország trónjára ül. De hát király is kell majd, és azért hirdetett Hájeseni ő felsége országgyűlést, hogy hű alattvalói közül méltó férjet válasszon a trónörökösnek. Az egérfjak mindegyike persze azt tartotta magáról, hogy ő érdemli meg, hogy a királyleánnyal a trónon



ÉPÍTKEZÉS. (Lásd a 253. lapon.)

üljön; de fenhangon mind azt mondta, hogy csak ketten léphetnek föl igazán kérőknek: Czinczogi és Foghegyi herczegek. Ők a leghatalmasabb urak az egész birodalomban és velök gazdagságban nem mérkőzhetett egyetlen egy egér sem.

Fogyhegyi herczeg szép legény volt, de nem valami nagyon kedves. Alakja nyulánk, szeme bágyadt, szőre világosszürke, majdnem fehér. Egészen ellentéte

volt vetélytársa, Czinczogi, a deli vitéz. kinek minden tagja duzzadt az erőtől, míg szemeiből az okosság és jóság sugárzott. Szőrének némi vörhenyes árnyalata árulta el, hogy talán atyafiságban lehet a mezei egerekkel, és valóban, ha irigy ellenségei nem hazudtak, csakugyan mezei egér volt az ősapja. De akárhonnan származott, az bizonyos, hogy Egérország népe nagyon szerette, persze ide nem ért-

ve azokat az urakat, kik irigyelték népszerűségét és dicsőségét. Ezek a gögös Foghegyit pártolták.

Hogy bátorságban gyülekezhessenek, a király nagy bölcsen a tavasz első napjára tűzte ki a választást. Ilyenkor a macskák kint a háztetőkön hangversenycet szoktak rendezni, az egerek szabadon járhatnak, kelhetnek. Gyülekeztek is seregestől királyuk felszólítására. Czinczogi és Foghegyi nagyszerű lakomákat rendeztek, torkig etették, itatták a kifogyhatatlan étvágyú egértársakat. Hanem Foghegyi csak a gyomrukát töltötte meg és nem nyerte meg szeretetöket, mert nem tudott nyájas lenni, legföljebb büszkén leereszkedő volt, míg Czinczogit a szivességért mindenki megszerette.

Végre eljött a választás nagy napja. Egy üres pincze volt a gyűlés helye. Nem volt ott egyéb egy mángorlónál. Annak a tetején foglalt helyet a király a királynéval és Pipszilla királykisasszonynyal, kissé távolabb az udvarhölgyek és urak rang szerint. Lent a nép állt, oly sűrűn, hogy egy kis gombostűfej sem érte volna a földet.

Pipszilla kisasszonytól mindenki el volt ragadtatva. Mily szép! Jaj de fehér a szőre! Aztán fogát, lábacskáit dicsérték, úgy hogy sokáig tartott, míg a bámuló, csodáló felkiáltásoknak vége lett, és ő felsége a király szólhatott. Szólt pedig ilyenképen:

— Hű alattvalóim! Jó népem! Itt az idő, hogy a trónörököst, szeretett leányomat férjhez adjam. Lépjenek elő tehát azok, kik születésöknél és rangjuknál fogva megérdemlik a szerencsét, hogy

a királyleányt és vele Egérország trónusát elnyerjék. Álljanak székünk elé, hogy népeink és bölcs tanácsadóink segítségével a legméltóbbat kiválaszthassuk.

Czinczogi és Foghegyi fölmásztak a mángorló párkányára s meghajoltak a király és királyné előtt. Ekkor olyan éljenkiáltás hangzott az összegyűlt nép ajkáról, hogy a boltozat majd leszakadt. Különösen Czinczogit éltették hívei, és minél többször kiállították nevét, annál többen hangoztatták, úgy hogy Foghegyi majd megpukkadt mérgében.

Mikor végre lecsendesült a zaj, Foghegyi sietett, hogy övé legyen az első szó, és rákezdett egy hatalmas szónoklatra.

— Felsőleges királyom! Köztudomásu dolog az, hogy családom a legrégibb az országban, sőt rokon a királyi házzal. Csodálkoznom kell tehát egy Czinczogi vakmerőségén, ki olyan elbizakodott, hogy velem versenyre mer kelni. Ki ő? Mi ő? Egy hitvány mezei egér ivadéka. Ősatyja egy favágó rongyos tarisznyájában került ide, és ő herczegnek czimezteti magát, nem tudom mi jögon! Nem akarok személyes érdemeimről beszélni, mert ez szerénytelenség volna, azért csak őseim tetteiről szólok. Nézzék az én családfámat! Urak voltak ősapáim egytől egyig, éltek a hazáért, sőt némelyik közülök meg is halt érte. Így mult ki dicső halállal nagyatyám, mikor királyát megmentendő a macska elé állt, és királyának időt engedett a menekülésre. Ő elvázott a gyilkos karmok alatt, de emléke példakép szolgál unokáinak, a mig csak él a Foghegyiek nemzetsége. — Azért kérem, kegyeskedjék Felsőged Pipszilla herczeg-

nőt nekem adni feleségül, Czinczogi pedig távozzék a birodalomból büntetésül vakmerőségeért. javait szedjék el és osszák ki a király tanácsosai közt.

A király tanácsosai megéljenztek a beszédet, mert tetszett nekik a javaslat. De most Czinczogi lépett elő és így szólt:

— Felséges királyom! Tovább nem tűrhetem Foghegyi vérlázító beszédét. Minden szavából irigység és gyűlölet szól. Őseiről beszél; nagyatyja feláldozó hűségéről, — hisz meg is kapták ezért a jutalmukat a Foghegyiek. Sajtos király átengedte nekik egy káptalan éléskamráinak egyedüli használatát, hercegi címet viselnek, és maig is kitüntetik őket; pedig az igazat megvallva, ha a király mindazokat, kik a csatamezőn véreztek el miatta és hűségöknek áldozatai lettek, ismerné és utódaikat meg akarná jutalmazni, az egész nép csupa hercegekből állana. Foghegyi az én ösatyámról haszontalan kőszá híreket mesélt, de elfelejtette megmondani, hogy atyám egyszer a nagy inség idején az egész népnek kenyeret adott, és a királyi asztalt egy évig látta el czukros mandulával és dióval. — Én nem szégyelném, ha ösapám mezei egér lett volna is, de mi az erdőből származunk. Ott áll családunk fája, egy órási tölgy. Ágai messzire terjednek és majd az eget érik. Ennek aljában van ősi várunk; fenn, a suhogó lombok közt, székel hatalmas rokonom, a vasfogú mókus. Egész sereg zenészt tartottunk; fülemilét, rigót, pintyet, világismerte híres művészeket. Az erdő fái nekünk adóztak gyümölcsökkel, urak voltak az én őseim is, különbek mint Foghegyi gondolja. No de eleget

dicsértük a holtakat, beszéljünk a saját érdemeinkről. Én vagyok oly gazdag, mint Foghegyi és erősebb és vitézebb legény nálánál. Ha Felséged engem választ, esküszöm, hogy a királykiasszonyt és Egérország népét boldoggá fogom tenni.

— Én pedig később vagyok meghalni, mint hogy Czinczogi alattvalója legyek valaha! mondá Foghegyi keserű hévvel.

A király nagy zavarban volt. Mit tegyen? Kinek adjon, kinek ne adjon kosarat? A megsértett fél lázadást, polgárháborút és százféle bajt hozhat az eddig oly békés, nyugalmas Egérországra. Pipszilla királykisasszony pedig halkán a fülébe sugta:

— Atyám, Czinczogit válaszd!

Hájeseni a fejét rázta.

— Várj leányom, majd csak választunk egyet.

Aztán összehívta tanácsosait, hogy zárt ülésben döntsék el az ügyet. Vagy egy óráig tartott a tanácskozás. A nép már türelmetlenkedni kezdett. Végre előjött ismét a király, minden szem rajta csüggött, mikor ajkait kinyitá.

— Hű népem, mondá, itt lehetetlen a választás, mert a kérők mindegyike érdemes rá, hogy, király veje legyen. Azért a sorsra kell az elhatározást bízni. Pár-baj döntsön, és mivel az ország nyugalma van koczán, a pár-baj csak egyiknek halálával végződhetik.

— Elfogadjuk, kiáltanak Czinczogi és Foghegyi.

— A pár-bajnak új nemét találták ki böles tanácsosaink, folytatá a király. E teremből egyetlen egy lyuk vezet fölfelé, még pedig az éléskamrába, hol a fős-

vény gazdasszony egy dühös, kegyetlen kandurral őrizteti kincseit. Czinczogi és Foghegyi az éléskamrába mennek és ott a macska szemeláttára lopnak valamit. Minthogy csak egy egér fér a lyukba, csak egy menekülhet, a másik pedig a macska körmei közé kerül. A ki megmenekül, az kapja Pipszilla hercegnőt feleségül.

Czinczogi és Foghegyi még erre a furesa párbajra is ráálltak. Az igazat megvallva: Foghegyi barátai, a tanácsos urak, azért gondolták ki, mert azt hitték, hogy Foghegyi az ő hosszú lábaival jobban és gyorsabban futhat, mint a kisebb zömök Czinczogi. Már előre örültek annak, hogy jutalmul Czinczogi javait megkapják Foghegyitől, ez pedig gunyosan nézte le ellenfelét és azt mondá barátjainak oly hangosan, hogy Czinczogi is meghallotta:

— Jó napja lesz a kandurnak, kövér peccsenyét kap ma.

Czinczogi nem felelt semmit e durva czélzásra. Oda lépett a királyleányhoz, hogy bucsut vegyen tőle. Pipszilla hercegnő könnyes szemekkel mondá neki.

— Légy bátor és erős, derék vitéz, fuss mint igazi hóshöz illik, én neked kívánom a győzelmet.

Foghegyi nem ismert batárt elbizakodásában. Biztosnak képzelte a győzelmet és folytonosan gunyolta ellenfelét. Elbeszélte barátainak viselt dolgait, a szörmeresztő csodálatos csatákat, a melyekből ő úgy futott mint a villám. Dicsekedett, hogy száz fortélyt ismer, miképpen lehet a legügyesebb macska orra elől va-

lamit elesenni; előtte tánczol, ugrál és a gyilkos még sem képes őt elfogni.

Egy öreg kipróbált egér odalépett Czinczogihoz és így szólt:

— Sok jót tettél velem, most egy jó tanáccsal akarom azt megszolgálni. Ne folyamodjál semmi fortélyhoz, a furfangosság nem használ semmit a veszély pillanatában. Okosnak kell lenni, de nem szabad okoskodni. Ha meglát a kandur, te csak szaladj egyenesen a lyukhoz, csak így menekülhetsz. — Foghegyit épen furfangjai viszik a macska gyomrába.

Jelt adtak az indulásra. Czinczoginak kellett legelőször a lyukon kibujni. Barátai reszkettek. Hátha e pillanatban ott leskelődik a kandur és elkapja a szegény Czinczogit, mielőtt csak egyet czinczoghatott volna? De a szerencse kedvezett neki, minden baj nélkül bejutott az éléskamrába. Foghegyi utána ment.

Siri csendben várták az egerek a párbaj kimenetelét. Kevés idő múlva a kandur nyivákolása hallatszott, aztán Czinczogi és Foghegyi hangja. Üvegek csörömpölése, lezuhanó tárgyak koppánása tudtára adták az egész népnek, hogy megkezdődött a versenyfutás életre-halálra. Minden szem a lyuk felé fordult, még lélekzetök is megakadt — egyszerre egy nehéz test zuhant alá oly hirtelen, hogy első perczen nem is tudták, mi az? Hát Pipszilla hercegnő elájult.

Mikor ismét fölnyitá szemeit, Czinczogi állt előtte és átnyújtott neki egy darabka fehér czukrot, melyet oly vitézül szerzett, majdnem élete árán. Foghegyi oda veszett. Száz fortélyai közül a hetvenketedik okozta gyászos végét. De

bizony  
nyan ö  
hát mi  
A  
hogy m  
Mikor  
megha  
kormá  
Egéro  
akkor  
ban és  
egerek

G

3

bizony nem sajnálták őt annyira, a hányan örültek Czinczogi győzelmén. Azért hát mi se busuljunk rajta olyan nagyon.

Aztán csaptak lakodalmat, olyant, hogy még ma is emlegetik Egérországban. Mikor Hájcseni király sok év multával meghalt, Pipszilla és Czinczogi bölcsen kormányozták a népet. Uralkodások ideje Egérország aranykorát élte, nem volt akkor szegény egér az egész birodalomban és még ma is emlegetik széltiben az egerek.

### ÉPITKEZÉS.

(Képpel a 249. lapon.)

**G**

YEREKEK!

*Szaporán, sűrűjetelek,  
Kavicsokat szedjetelek!  
Apró követ és nagyot,  
Mert hosszú falat rakok!  
Lesz legalább akkora,  
Mint a czigány sátora.  
Födele ugyan nem lesz,  
De hát ez semmit se tesz.  
Sőt még  
Házunk csak úgy lesz derék,  
Hogy ha teteje a kék,  
Mosolygó szép őszi ég.  
. . . . Most elég,  
Kezdődik a sötétség.  
Holnap megint folytatjuk,  
Vagy tán — abba is hagyjuk.*

### BETÜREJTVÉNY.

é é é é  
3 sz é é é é é é  
é é é é é é  
é é é é

### A KIFORDULT BALATON.

— Kicsi beszély a kicsinyeknek. —

(Három képpel.)



KÁR hiszitek, akár nem, Pistikével megesett az a csoda, hogy kifordította a Balatont. Lett is belőle nagy árviz. Ezer szerencse, de azért még sem csoda, hogy Pistike bele nem fult.

Hogy a legelején kezdjem, hát az úgy történt, hogy Pistike a nyáron ott járt mamájával a szép Balaton tavánál. Tetszett neki az a nagy viz, de leginkább tetszettek azok a szép vitorlás hajócskák, melyeket a szél oly gyönyörűen hajt végig a nagy tavn. Ettől fogva Pistikének csak hajókázáson járt az esze.

— Mamácskám, kedves mamácskám! Végy nekem egy kis hajót!

— Minek volna az neked, fiaeskám?

— Hajókázni fogok.

— Persze! A vízhez nem szabad menned, otthon a szobában pedig mit csinálnál hajócskával a szárazon?

De Pistike nem nyugodott s mikor visszatértek Budapestre, utóljára is kapott egy szép kis hajócskát, piczike árbocczal, piczike vitorlákkal. Valóságos szép kis hajócska volt az, csak hogy kerekre volt állitva, hogy huzogatni lehessen. Ezzel Pistike semmikép sem volt megelégedve. A balatoni hajók nem jártak kereken. Hát nem igaz, hogy a hajónak vizen kell uszni?

Ez nem sokáig okozott Pistikének gondot. Egyszerűen levette a hajócskát a kerekekről s a hol vizet talált dézsában, vödörben, tálban, ott megsztatta. Volt is

miatta panasz. A szakácsné, szobaleány, hiába készített valamire vizet, mindjárt oda lett, mert a hajócska be volt festve, a festék pedig leolvadozott.

Végre komolyan intette a mama:

— Fiacskám, nem szabad azt a hajót mindenfelé uszkáltatni. A tiszta víz nem arra való, hogy összepocskold.

Pistike semmit sem szólt, de annál inkább gondolt valamit. Hogy mit? Hát persze azt, hogy legfontosabb a hajócska, annak víz kell, mert különben míkép hajókáznék?

Egy szép napon, a mint az előszobába lépett, egy nagy tál vizet pillantott meg. Akár csak az ő számára készítették volna oda.

— Ez a Balaton... valóságos Balaton... ezen pompás lesz hajókázni.

A víz meleg volt, párologott, de ez nem zavarta a kis hajóst.

— Nem baj az, a Balaton is meleg, mikor nagyon forrón süti a nap.

Beledugta az ujját a vízbe, de visszszakapta, mert a víz ugyancsak meleg volt.

— No, azért lehet rajta csónakázni... annyira nem forró, hogy megolvasztaná az enyvet hajócskámon.

Rátette a hajócskát a vízre. Valóban, pompásan lebegett rajta. Csak az volt a baj, hogy egy helyt maradt mozdulatlanul.

— Az természetes. A vitorlás hajónak szélre van szüksége. Majd én leszek a szél.

Neki támaszkodott a tál szélének és fújta, a mennyire csak bírta. Szinte bele-vörösödött, s szemei kidülledtek, de volt

is ám látszatja. Olyan sebesen uszott a hajócska a Balaton egyik partjától a



másikra, mint a nyíl; egész hullámok tornyosultak a tavon, gyönyörűség volt azt nézni. Egészen olyan volt, mint a tengeri vihar, mely a képes könyvben van lepingálva.

— Csakhogy nekem sokkal jobb dolgom van, mint azoknak az embereknek ott a hajón, mert ők félnek, én pedig szárazon vagyok, engemet nem érhet veszedelem.

Hej Pistike, Pistike! Nem olyan bizonyos az! A hajókázás mindig veszedelemmel jár, soha sem tudhatja az ember, honnan éri a baj.

Igen, ha valaki idején bejött volna, bizonyosan figyelmezteti Pistikét, hogy ne támaszkodjék annyira az ő Balatonjának a partjára. Mert ez a Balaton mégsem egészen olyan, mint az igazi Balaton, a tál fölbillenhet és akkor mi lesz?

Arra biz ő egy csöppet sem gondolt, hanem mind a két kezével rátámaszkodott a tál szélére, hogy közelebbről és erősebben fujhasson bele a vitorlákba. Épen így szólt:

— Most nagy vihar lesz, nagyot fujok!

Fujt is nagyot, egészen ránehezedett a tál szélére és kész volt a veszedelem. A

Balaton, vagyis a tál fölbillent, Pistike elbukott, még pedig fejével egyenesen bele a fölforduló tálba. Szerencsére a víz nem



volt már olyan forró, hogy bajt okozhatott volna, de rosznak biz az rettenetesen rosz volt, a mint Pistike megkóstolta. Mert szemé-szája tele ment a meleg vízzel s ijedtében lenyelte.

Végig folyt rajta a víz, a hajócska pedig kiuszott és sebesen futott egy darabon, mignem a víz szétfolyt alatta. Ekkor a hajócska szépen megállt a szárazon.

A szerencsétlenül járt kis hajós pedig ott jajgatott nagy pocséta közepében. A hirtelen fölbillent nagy tál épen reáborult s Pistike hamarjában azt hitte, az



egész ház fekszik a hátán. Meg sem mert mozdulni rémültében, csak sikoltozott segítségért.

Jöttek is minden oldalról és látták a szerencsétlenséget. Az előszobát egészen elárasztotta a kifordult Balaton, nem kel-

lett hozzá semmi magyarázat, hogy mi történt.

Lábra állították Pistikét és megvizsgálták. Nem történt semmi nagy baja, csakhogy bőrig ázott, át kellett öltöznie és büntetésül nem kapott ozsonnát.

— Jó, hogy negyedórával előbb nem történt, akkor a víz egészen forró volt, agyon forázta volna! szólt a szobaleány.

Pistike megborzadt és most már magában is megfogadta, hogy jövőre először megkérdézi, szabad-e ezt vagy azt tenni.

A hajócskát pedig visszatették a kerekre s Pistike beírta vele, hogy szárazon huzogassa.

### ŐR-ÁLLOMÁSON.

(Képpel a czimlapon.)

**A**zt hinnétek, hogy az a vén varju ott a kerítésen csak úgy kedvtöltésből üldögél ott. Nem biz' ő, nem pihen, nem is készül szunyókálni, mert neki ott fontos, komoly kötelessége van: őrt áll, akár a katona a tábor előtt. Akárhányszor láthatni ezt és könnyü meggyőződni, mily hűségesen teljesíti a varju-őr az ő kötelességét. Társai egész csapatban keresgélnek élelmet a fölszántott földön, hol különböző rovarokat találnak. De keresés közben nem ügyelhetnek eléggé arra, nem közeledik-e ellenség? Az őr kötelessége, hogy erre figyeljen. Meg is teszi. Jobbra-balra, előre-hátra nézeget folytonosan és ha ellenség közeledik, hangosan káromgat. Erre az egész csapat fölkerekedik és gyorsan elröpül.

Hogy a varju okos, ravasz madár, sok példa mutatja. Óvatos, de azért épen nem félénk és nem kerüli az embert, sőt szeret az emberek lakhelye közelében tartózkodni. Nemcsak falvakban, hanem népes, lármás városokban is bátran jár-ke-

és amit lát, abból okul. Vadászemberek bizonyítják, hogy a varju igen pontosan ismeri a puskát, tudja, hogy ez veszedelemmel fenyegeti. Ha puskás embert lát, messziről felröppen, úgy, hogy nehéz czélba venni. De még ha csak puskához hasonló tárgyat lát is az embernél, már gyanakodik és elmenekül.

Amit egyik varju, lát vagy tud, közli társaival. Azt sokszoros tapasztalás bizonyítja, hogy megértik egymást. Akárhányszor nagy csapat van együtt s ropant zsvajt csapnak, mint mikor valami gyűlésen nincs igazi rend és sokan beszélnek egyszerre. Nyilván való is, hogy gyűlést tartanak és tanácskoznak, mert a végén rendszeren hirtelen mindnyájan egyszerre fölkerekednek és megindulnak egy irányban, a mint a gyűlésen meghatározták.

Azt is sokan, komoly és szavahihető természettudósok figyelték meg, hogy a varjak valóságos törvényszéket tartanak olyan társuk fölött, a ki valami bünt követelt el. Hogy mi az ilyen szerencsétlen vádlott büne, azt persze nem igen lehet kifürkészni. De azt látták sokan, mikor egy-egy szomorkodó varjut egész csapat atyafia veszi körül, rettenetes dühös károgás és rikácsolás közt. Alkalmasint büneit mondják el, tudtára adják ítéletét, aztán hirtelen rárontanak és halálra tépik, marják erős csőrükkel.

Mínthogy rendszeren nagyobb csapatban élnek együtt, nem félnek sokkal hatalmasabb ragadozó madaraktól sem, sőt még rá is támadnak. Különösen gyűlölik a baglyot s ha valahol utjukba akad, rögtön üldözöbe veszik. Ez a tulajdonságuk azonban sokszor vesztőkre szolgál. A hol ugyanis nagyon elszaporodnak a varjak, kárt tesznek holmi kisebb szárnyasokban, mert pompás étvágyuk van, mindent fölfalnak, a mit csak el bírnak ragadni. A vadász tehát, ha könnyű módon sok varjut ki akar pusztítani, eleven baglyot sze-

rez és alkalmas helyen lánczra kötve a szabadba helyezi. A varjak csakhamar oda gyűlnek és fenyegető károgással le akarnak rá csapni, hogy megöljék. Hanem ekkor a vadász közéjük lő és leterit egynehányat, mire a többi elmenekül. Rövid idő mulva jönnek mások és újra kezdődik a jelenet.

A fiatalon elfogott varju egészen megszelidül s bátran jár-kezel az udvaron. A házi állatokkal megbarátkozik és rendszeren a házórző kutyával is nagy barátságot köt, lopkod a táljából, pihenni pedig az eb hátára ül. Az eb nemcsak nem bánja, hanem még szereti és akárhányszor védelmére is kel szárnyas pajtásának.

#### MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXIX köt. 13-dik számában közölt képrejtvény megfejtése:

##### „Ábrahám.“

Helyesen fejtették meg: Roth Mariska és Heléna, Perényi Józsi és Géza, Pösel Gizella, Falcione Sarolta, Zágler Irén, Dózsa Aranka és Ödön, Horváth Jolánka és Józsika.

\*

A »Kis Lap« XXIX. köt. 12-dik számában közölt rejtvény megfejtését utólag még beküldték: Frank Béla, Klein Sándor, Sternfeld Vidor és Jenő, Dull Mariska, Volf Imre, Kaufmann Artur, Maderspach Janka és Julka, Vitélyos Mariska és Málka, Klein Béla.

#### Jótekonyság.

Halmi Ferencz árvái javára: Ádám földi Bornemisza Gabriella 1 frt.

Ezen adakozás ki van mutatva a »Nemzet« című napilapban.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozón!  
**Forgó bácsi.**

